

Изх. № E-01-02-12 / 07.06 2016 г.

Вх. № КНДВР-653-47-26 / 07.06.2016г.

ДО

Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ДКЕВР
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Писмо с изх. № КНДВР-653-47-26

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,

Във връзка с планираното за месец юни заседание на Комисията за наблюдение на дейността на ДКЕВР, Ви предоставяме информацията относно: „Оценка на КЕВР за работата на либерализирания пазар след стартиране на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД)“.

С Решение № Л-422 от 31.03.2014 г. КЕВР е издала на „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) лицензия за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“ за срок от 10 (десет) години. На 19-ти януари, 2016 г. БНЕБ ЕАД стартира реална работа по лицензионната си дейност, организиране на борсов пазар „ден-напред“ за електрическа енергия.

Първият ден на доставка, за който търговските участници са имали възможност да подават своите оферти е 20-ти януари. Най-високата постигната цена в периода 20.01.2016 г. – 31.01.2016 г. на борсовия пазар е 176,02 лв./MWh (ден на доставка – 22.01.2016 г.), а най-ниската 37,49 лв./MWh (ден на доставка – 31.01.2016 г.). Общият търгуван обем енергия за периода е бил 77 370,60 MWh. Средният търгуван обем енергия е бил 6 477,55 MWh, а най-високият такъв е бил 8 106,50 MWh. Броят на търговските участници, които са били регистрирани и допуснати до първата борсова сесия е 18. От тях 16 участника са подали оферти за първия ден на доставка.

През месец февруари оператора на борсовия пазар е регистрирал 5 нови участника, като е отчетел най-ниската клирингова цена от старта на реалната работа на борсовия пазар на електрическа енергия. Най-високата постигната цена в периода 01.02.2016 г. – 29.02.2016 г. на борсовия пазар е 117,03 лв./MWh (ден на доставка – 08.02.2016 г.), а най-ниската 0,00 лв./MWh (ден на доставка – 22.02.2016 г.). Общият търгуван обем енергия за периода е бил 139 122,30 MWh. Средният търгуван обем енергия е бил 4 797,32 MWh, а най-високият такъв е бил 6 798,70 MWh. Броят на търговските участници, които са участвали с провешите се тръжни сесии са общо 24.

През месец март БНЕБ ЕАД е регистрирала 4 нови участника и отчетела съществен ръст (41%) на търгуваните обеми и оборота за месеца и е регистрирала рекорд за най-висок търгуван обем за ден. Най-високата постигната цена в периода 01.03.2016 г. – 31.03.2016 г. на борсовия пазар беше 105,05 лв./MWh (ден на доставка – 11.03.2016 г.), а най-ниската 0,08 лв./MWh (ден на доставка – 06.03.2016 г.). Общият търгуван обем енергия за периода е бил 196 316,40 MWh. Средният търгуван обем енергия е бил 6 332,79 MWh/ден, а най-високият такъв е бил 9 114, 40 MWh/ден, отчетен на 06.03.2016 г. Броят на търговските участници, които са участвали в провешите се тръжни сесии са общо 28.

През месец април са регистрирани 3 нови участника и е отчетен минимален спад (4%) на търгуваните обеми спрямо м. март. Същевременно е отчетен ръст в оборота за същия период (6%). Най-високата постигната цена в периода 01.04.2016 г. – 30.04.2016 г. на борсовия пазар е 127,15 лв./MWh (ден на доставка – 22.04.2016 г.), а най-ниската 11,54 лв./MWh (ден на доставка – 24.04.2016 г.). Общият търгуван обем енергия за периода е бил 187 959,60 MWh. Средният търгуван обем енергия е бил 6 265,32 MWh/ден, а най-високият такъв е бил 7 523,40 MWh/ден, отчетен на 01.04. Броят на търговските участници, които участваха в провешите се тръжни сесии бяха общо 31.

След извършен преглед на постигнатите резултати се отчита увеличение на регистрираните участници през периода на реална работа на борсовия пазар. Също така може да се отбележи повишаване на обемите на търгуваните количества електрическа енергия през втория спрямо първия месец, което се дължи на факта, че през първия месец БНЕБ ЕАД е работила само 11 дни. Освен това се отчита и повишение на обемите на търгуваните количества електрическа енергия през третия спрямо втория месец, и леко намаляване на търгуваните обеми през четвъртия спрямо третия месец. През посочения период на реална работа на БНЕБ ЕАД не може да се направи конкретен анализ и оценка на постигнатите резултати, поради факта, че през посочения период трябва да бъдат отчетени сезонните колебания, промяната във външната температура, което от своя страна обуславя и промяна в търсенето на пазара. Допълнително трябва да бъдат отчетени и протичащите процеси към пълно либерализиране на пазара, излизането на пазара на малки и трудно прогнозируеми консуматори, чрез прилагането на стандартизирани товарни профили. При излизането на малките консуматори на свободния пазар очакванията са, че тяхното потребление ще се прогнозира по-трудно, което от своя страна ще повиши небалансите в балансиращите групи, координаторите ще се опитват да компенсират прогнозния небаланс максимално близо преди деня на доставка, което от своя страна предполага увеличение на търгуваните обеми през енергийната борса. Качествена оценка и анализ на работата на БНЕБ ЕАД за пазара „ден-напред“ може да бъде направена след минимум едногодишен период реална работа.

При преглед на цялостната работа на либерализирания пазар след стартирането на борсовия пазар „ден-напред“, може да се направи извод, че търгуваните обеми през борсата са твърде малки спрямо цялото количество търгувана електрическа енергия на свободния пазар. Количествата и цените са близки до тези, които дъщерните дружества от структурата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД) имат ангажимент да предлагат. При повишено търсене на енергия на борсовия пазар, цената се покачва рязко, дори шоково поради факта, че при подаване на ценовите си оферти производителите от групата на БЕХ ЕАД не повишават цените си плавно следвайки кривата на търсенето или цените в съседните пазарни зони, за количествата над задължителните, а правят това рязко с цел да компенсират загубите си от максималните цени на задължителните обеми съгласно поетите пред ЕК ангажименти. Това от своя страна буди недоверието на търговските участници към борсовия пазар и поражда тенденция за продължаване на извънборсовата търговия чрез двустранни договори.

С УВАЖЕНИЕ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

*Председател на Комисията за
енергийно и водно регулиране*

